

 มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	วิธีปฏิบัติงาน เรื่อง: การใส่ก๊อชในลำคอ (throat pack) ระหว่างการให้ยาระงับความรู้สึก	หน้า : 1/3
		รหัสเอกสาร : AS-02-3-001-01 ทบทวนครั้งที่ : 2 วันที่ทบทวน : 8 มิถุนายน 2569
ชื่อหน่วยงาน : หน่วยวิสัญญีสูทามินทร์ชั้น 4 ภาควิชาวิสัญญีวิทยา		วันที่อนุมัติ : 03-07-2569
ผู้ตรวจสอบ : คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ภาควิชาวิสัญญีวิทยา		ผู้อนุมัติ : หัวหน้าภาควิชาวิสัญญีวิทยา

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อให้บุคลากรทางวิสัญญีทราบวิธีปฏิบัติ การใส่ก๊อชในลำคอระหว่างการให้ยาระงับความรู้สึก
- 1.2 เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภาวะแทรกซ้อนในร่างกายภายหลังการได้รับยาระงับความรู้สึก

2. ขอบข่าย

บุคลากรทางวิสัญญี ได้แก่ วิสัญญีแพทย์ วิสัญญีพยาบาล แพทย์ประจำบ้าน นักศึกษาวิสัญญีพยาบาล

3. อุปกรณ์ / เครื่องมือ

ก๊อชที่ใช้ใส่ในลำคอ

4. ความรับผิดชอบ

วิสัญญีแพทย์

5. คำจำกัดความ

การใส่ก๊อชในลำคอ (Throat pack) คือ การใส่ก๊อชเข้าไปในช่องปาก เพื่อวัตถุประสงค์หลาย ๆ ประการ ได้แก่

1. ก๊อชซับเลือดที่อาจจะออกบริเวณผ่าตัดในช่องปากและช่องจมูก
2. ก๊อชซับน้ำลายกรณีผู้ป่วยอยู่ในท่าคว่ำ
3. ก๊อชใส่เพื่อลดการรั่วของลมที่ออกรอบ ๆ ท่อหายใจที่ไม่มี cuff ในผู้ป่วยเด็ก
4. ก๊อชรองพื้นหรือรองเหงือกเพื่อไม่ให้โดนกับ laryngoscope blade ขณะใส่ท่อหายใจ โดยปกติจะเอาออกทันทีที่ไม่ใส่ค้างไว้

กรณีที่ 1 ความรับผิดชอบหลักเป็นของศัลยแพทย์และพยาบาล ช่วยผ่าตัดตรวจนับว่ามีการเอาก๊อชออกมาหมดหรือไม่ หลังเสร็จหัตถการ

กรณีที่ 2 – 4 ความรับผิดชอบหลักเป็นของวิสัญญีแพทย์ดูแลว่า มีการเอาก๊อชออกจากลำคอหลังหมดข้อบ่งชี้ อย่างไรก็ตาม เพื่อความปลอดภัยและลดโอกาสเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้น ควรมีการพัฒนาขั้นตอนการตรวจสอบการใส่ก๊อช และการเอาก๊อชทุกกรณี

6. เอกสารอ้างอิง

- 6.1 NHS National Patient Safety Agency. Reducing the risk of retaining throat pack after surgery. Available at: www.nrls.npsa.nhs.uk> Home> Patient safety resources

 มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	วิธีปฏิบัติงาน	หน้า : 2/3
	เรื่อง : การใส่ก๊อชในลำคอ (throat pack) ระหว่างการให้ยาระงับความรู้สึก	รหัสเอกสาร : AS-02-3-001-01 ทบทวนครั้งที่ : 2

- 6.2 Kintala S, Mudaraddi R, Johny KT. Novel method to prevent the inadvertent retention of throatpack, AnesthAnalg March 2012 114:701.
- 6.3 Zhao XR, Jiang SJ, Chi HS, Cai M. Suggestions on management process of throat pack in orthognathic surgery: a case report and literature review. Front Oral Maxillofac Med. 2023;5:29.
- 6.4 Gupta A, Sarma R, Gupta N, Kumar R. Current practices and beliefs regarding the use of oropharyngeal throat pack in India: A nationwide survey. Indian J Anaesth. 2021;65(3):241-247.

7. รายละเอียด

7.1 การใส่ก๊อชเข้าไปในลำคอเป็นเหตุการณ์ที่ทำบ่อยในทางปฏิบัติระหว่างการดมยาสลบในท่าคว่ำ และการดมยาสลบในเด็กที่ใส่ท่อหายใจที่ไม่มี cuff แนวทางปฏิบัติในการใส่และเอาออกมีหลากหลายไม่เป็นไปในทางเดียวกัน ระเบียบปฏิบัตินี้เขียนขึ้นเพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกัน เนื่องจากการลืมเอาก๊อชออกทำให้เกิดภาวะเสี่ยงของการอุดตันทางหายใจ ทำให้ผู้ป่วยขาดออกซิเจนได้

จากการสำรวจในประเทศอังกฤษพบว่าวิสัญญีแพทย์ร้อยละ 9 ไม่ใส่ก๊อชเข้าไปในลำคอ โดยปล่อยให้ น้ำลายและเลือดถูกกลืนไปเองหรือไหลออกมาเองโดยอิสระ การลืมก๊อชในลำคอพบได้บ้างเป็นครั้งคราว ภาควิชาวิสัญญีเคยมีผู้ป่วยหนึ่งรายเกิดภาวะทางหายใจอุดตันจากการลืมเอาก๊อชออก สาเหตุที่พบได้บ่อย ได้แก่

1. การคิดว่าได้เอาก๊อชแล้วโดยผู้อื่น
2. มีการเปลี่ยนผู้ให้ยาระงับความรู้สึกในการผ่าตัดที่นานและไม่ได้ส่งต่อข้อมูลการใส่ก๊อชเข้าไปในลำคอ
3. มีการใส่ก๊อชมากกว่าหนึ่งชิ้น
4. การใช้ก๊อชขนาดเล็กเกินไป

7.2 วิธีป้องกันการลืมก๊อชที่ใส่ไว้ในลำคอ

7.2.1 ไม่ใส่ก๊อชไว้ในลำคอ

7.2.1.1 ไม่ใส่ก๊อชสำหรับการดมยาสลบในท่าคว่ำ การดมยาสลบส่วนใหญ่ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใส่ก๊อชในลำคอแม้กระทั่งการผ่าตัดในท่าคว่ำ เพราะสามารถใช้วิธีการอื่น ๆ เช่น การดูดน้ำลายให้หมดก่อนคว่ำ การติดพลาสติกเกอร์กันน้ำรอบท่อหายใจ เพื่อไม่ให้ น้ำลายเปียกและและทำให้ท่อหายใจเลื่อนหลุด

7.2.1.2 ไม่ใส่ก๊อชสำหรับการลดลมรั่วรอบท่อหายใจของผู้ป่วยเด็ก สามารถใช้เทคนิคการใช้ท่อหายใจที่มี cuff เลือกท่อหายใจที่มีขนาดโตกว่าเดิมเพื่อลดการรั่ว การตั้งเครื่องช่วยหายใจโดยใช้ PCV หรือเปิด fresh gas flow เพิ่มขึ้น เป็นต้น

7.2.2 ในกรณีที่ใส่ก๊อชในลำคอ ให้ปฏิบัติตามข้อ 7.2.2.1 – 7.2.2.3 ดังนี้

7.2.2.1 ให้สามารถมองเห็นก๊อชชัดเจน (เลือกข้อใดข้อหนึ่ง)

- A. หางของก๊อชออกมานอกช่องปากโดยใช้ roll gauze ไม่ใช้ก๊อชสั้น เช่น 4x4 swab
- B. หางของก๊อชผูกติดกับท่อหายใจ หรืออุปกรณ์ทางหายใจอื่น ๆ เช่น LMA
- C. มีป้ายเขียนว่า ก๊อชในลำคอติดหน้าผากผู้ป่วยหรือบริเวณที่เห็นได้อย่างชัดเจน

 มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	วิธีปฏิบัติงาน	หน้า : 3/3
	เรื่อง : การใส่ก้อนในลำคอ (throat pack) ระหว่างการให้ยาระงับความรู้สึก	รหัสเอกสาร : AS-02-3-001-01 ทบทวนครั้งที่ : 2

ภาพที่ 1 แสดงป้ายเขียน “THROAT PACK IN”

7.2.2.2 มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร (ทำอย่างน้อย 1 ข้อ)

- A. เขียนใน anesthetic record ด้วยตัวอักษรที่ชัดเจนอ่านง่าย
- B. เขียนรวมกับ gauze swab และมีการนับเมื่อเสร็จสิ้นการผ่าตัด

7.2.2.3 เซ็นต์กำกับชื่อผู้ใส่ก้อน และการเอาออกโดยบุคลากร 2 คน (double check) ในแบบบันทึก-
 วิสัญญีในส่วน remarks และมีการส่งต่อข้อมูลกับบุคลากรที่มารับเวรหากมีการเปลี่ยนทีมวิสัญญี โดยมีการเช็คจำนวนก้อน
 ออกจนครบก่อนการถอดท่อหายใจ

8. ภาคผนวก

ไม่มี

Expiry date : 03-07-2572